

PRAVILNIK O KINOLOŠKIM SUDIJAMA I STRUČNIM KADROVIMA KSuBiH

Ovaj Pravilnik o sudijama koji važi za cijelu teritoriju BiH važi i za sve kinološke organizacije KSuBiH i obavezan je za sve njene članice i njihove članove, donešen je na sjednici Skupštine KSuBiH danagodine, a stupa na snagu danom donošenja.

OPŠTI DIO

Član 1.

Opšte odredbe

Kinološke sudije stiču počasno zvanje, koje ih stavlja pred teške i odgovorne zadatke. Oni moraju djelovati i odlučivati prema svom najboljem znanju i savjesti. Da bi ispunili te zadatke prijeko je potrebno temeljno stručno znanje, sposobnost odlučivanja i volja za preuzimanjem odgovornosti. O radu sudija, njihovoj karakternoj pouzdanosti i njihovom uzornom držanju u svim životnim oblastima zavisi i stanje i dalji razvoj odgoja čistokrvnih pasa i rada sa njima, a sa tim konačno i ugled i uspjesi svih kinoloških poduhvata u zemlji i inostranstvu. Zato je dužnost kinoloških organizacija KSuBiH da predlažu pripravnike koji su idealisti i entuzijasti za to počasno zvanje i da mogu ispuniti sve visoke zahtjeve.

Član 2.

Podjela sudija

- a) Odgovarajući njihovoj djelatnosti, sudije se dijele u dvije glavne grupe :
- sudije za ocjenjivanje eksterijera psa,
 - sudije za ocjenjivanje rada pasa
- b) Sudije za ocjenjivanje eksterijera dijele se na:
- RASNE: za ocjenjivanje jedne ili više određenih rasa pasa,
 - GRUPNE: sudija za ocjenjivanje eksterijera pasa jedne ili više FCI grupa,
 - OPŠTI: za ocjenjivanje eksterijera svih rasa lovačkih pasa,
 - OPŠTI: za ocjenjivanje eksterijera svih službenih i sportskih rasa pasa,
 - SVEOPŠTI: (All round) za ocjenjivanje eksterijera svih lovačkih i službenih i sportskih rasa pasa
- c) Sudije za ocjenjivanje rada pasa podjeljeni su na :
- sudije za ocjenjivanje rada službenih i sportskih pasa,
 - sudije za ocjenjivanje rada lovačkih pasa

Član 3.

Nadležnosti

- a) Članice KSuBiH (savezi, rasni klubovi) u sklopu svojih redovnih aktivnosti vrše obrazovanje sudijskih pripravnika, imenovanjem i daljim obrazovanjem sudija za ocjenjivanje eksterijera i rada pasa, donošenjem i objavljivanjem Pravilnika o sudijama, te objavljivanjem spiska sudija i sudijskih pripravnika.
- b) Članice KSuBiH, preko kancelarije KSuBiH zadržavaju pravo pozivanja sudija iz inostranstva za svoje manifestacije.
- Takvi zahtjevi moraju biti KSuBiH podnešeni blagovremeno.
- Članice KSuBiH predlažu svoje sudije za listu međunarodnih sudija.

c) KSuBiH će sudiji uskratiti saglasnost za suđenje na priredbama, shodno disciplinskim odlukama matičnih saveza, članica KSuBiH.

KOMISIJA ZA POLAGANJE SUDIJSKIH ISPITA

Član 4.

Komisija je jedinstvena na nivou KSuBiH.

Komisija broji devet članova, po tri člana iz svake teritorijalne jedinice (shodno članu 29. Statuta KSuBiH).

Komisiju verifikuje Upravni odbor KSuBiH na osnovu prijedloga njegovih članica.

Uslovi za sticanje prava člana Komisije su najmanje pet godina sudijskog staža i najmanje tri položene FCI grupe.

Komisija radi u sastavu od tri člana, po jedan član iz svake teritorijalne jedinice (shodno članu 29. Statuta KSuBiH) plus doktor veterinarske medicine (po potrebi).

Upravni odbor KSuBiH je nadležan za određivanje sastava Komisije za svaki pojedini ispit vodeći računa o odredbama člana 29. Statuta KSuBiH a na osnovu profila za polaganje, tj. prijavljenih rasa ili FCI grupa.

Mandat članovima Komisije traje četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora.

SUDIJE ZA OCJENJIVANJE EKSTERIJERA

Član 5.

Primanje sudijskih pripravnika

a) Kinološke organizacije koje brinu o odgoju jedne ili više određenih rasa pasa mogu u svojim matičnim savezima predložiti za sudijske pripravnike za ocjenjivanje eksterijera pasa ona lica koja zadovoljavaju sljedeće uslove:

- najmanje trogodišnje članstvo u jednoj kinološkoj organizaciji,
- navršениh 18 godina starosti,
- naklonjenost za počasnu dužnost sudije,
- najmanje završena srednja stručna sprema.

b) Ime predloženog sudijskog pripravnika će biti objavljeno na adekvatan način. Žalbe protiv prihvatanje sudijskih pripravnika za ocjenjivanje eksterijera pasa mogu podnijeti kinološke organizacije i pojedinci matičnim savezima, članicama KSuBiH u roku od 4 sedmice od dana objavljivanja.

c) Ako nema žalbi ili je žalba neosnovana, članice KSuBiH će prihvatiti i potvrditi sudijskog pripravnika za ocjenjivanje eksterijera pasa. On će biti unešen na spisak sudijskih pripravnika i dobiće potvrde za stažiranje koje mora voditi za cijelo vrijeme stažiranja.

Te potvrde za stažiranje su neophodne i onda, kada sudija potvrđen za jednu rasu želi proširiti svoju djelatnost.

Član 6.

Obrazovanje pripravnika

a) Potvrđeni sudijski pripravnik za ocjenjivanje oblika pasa mora se podvrgnuti praktičnom i teoretskom obrazovanju.

b) Praktično obrazovanje

1. Pripravnik mora obavljati dužnost zapisničara u ringu na tri kinološke manifestacije u BiH. Tu dužnost mora obavljati cijelo vrijeme trajanja kinološke manifestacije.

Ukoliko pripravnik na svoj lični zahtjev i uz priložene dokaze o učestvovanju sa svojim psima na najmanje 10 kinoloških manifestacija zatraži oslobađanje od dužnosti zapisničara isti se oslobađa pomenute dužnosti. Pripravnik za eksterijer pasa kao zapisničar u ringu mora prema diktiranju sudije upisati u ocjenske liste opise pasa, te obavljati sve ostale poslove pisanja koji prema Pravilniku o izložbama KSuBiH moraju obavljati u ringu.

2. Pripravnik mora obavljati dužnost sudijskog pomoćnika (sekretar ringa) na najmanje pet izložbi i to minimum jedna sa dodjelom CACIB (međunarodna).

Tu dužnost mora obavljati cijelo vrijeme trajanja priredbe.

Ukoliko pripravnik na svoj lični zahtjev i uz priložene dokaze o postignutim vrhunskim rezultatima sa svojim psima na domaćim i inostranim manifestacijama zatraži oslobađanje od dužnosti sekretara ringa isti se može osloboditi pomenute dužnosti odlukom nadležne komisije. Pripravnik koji je određen za pomoćnika sudiji na nekoj manifestaciji mora biti na sastanku sudija prije manifestacije, te na poziv sudije u ringu sa njim razgovarati o psima.

c) Pripravnik mora obaviti 5 sudijskih stažiranja od kojih minimum jedno mora biti na međunarodnoj CACIB manifestaciji.

Stažiranje je obavezo bez obzira na rješenja iz tačke a) i b) ovog člana.

Vrijeme trajanja pripravničkog staža se završava momentom ispunjavanja svih preduslova navedenih tačkama a), b) i c) ovog člana a najkasnije tri godine od podnošenja zahtjeva za dobijanje statusa pripravnika.

d) Na tim manifestacijama mora biti ocijenjeno najmanje 10 pasa rase (rasa) za koju je pripravnik prijavljen.

e) Svi uslovi iz člana 6. tačka a) do e) moraju biti ispunjeni za priznavanje staža, kako za broj manifestacija tako i za broj pasa. Ako to nije ispunjeno staž se produžava dok svi uslovi ne budu ispunjeni poštujući vremensko ograničenje od tri godine.

f) U sklopu teorijskog obrazovanja sudijski pripravnik za ocjenjivanje eksterijera pasa mora temeljno proučiti pet dijelova teoretskog obrazovanja :

1. dio: procjena eksterijera i anatomija,

2. dio: poznavanje rasa, standardi

3. dio: Pravilnik o stručnom radu

4. dio: organizacija kinologije u BiH, FCI

5. dio: poznavanje genetike i bolesti pasa neophodne za zvanje kinološkog sudije.

g) Organizovanje sudijskog ispita vrši KSuBiH na prijedlog i uz saradnju matičnih saveza. Broj ispitnih rokova (ispita) nije ograničen, a obavezno je održavanje najmanje jednog ispita godišnje. Organizator ispita dužan je najmanje 45 dana prije ispitnog roka pismeno obavijestiti sve svoje članice, članove o organizovanju sudijskog ispita.

Kandidat za polaganje na jednom ispitnom roku može polagati iz oblasti eksterijera maksimalno jednu FCI grupu odnosno u toku jednog ispitnog roka maksimalno jednu FCI grupu i jedan ispit iz rada lovačkih ili sližbenih i sportskih pasa.

Pravo na polaganje ispita za zvanje kinološkog sudije imaju svi članovi KSuBiH (nekoj od matičnog saveza, članica), koji u skladu sa Pravilnikom o stručnom radu KSuBiH ispunjavaju

potrebne uslove, koji su na vrijeme prijavili ispit i uplatili taksu za polaganje ispita koja je određena jedinstvenim cjenovnikom.

Provjera znanja na sudijskom ispitu vrši se pismenim i usmenim dijelom ispita. Kandidati koji nemaju stečeno zvanje kinološkog sudije obavezni su da polože pismeni dio ispita koji se sastoji od 20 ispitnih pitanja koji obuhvataju sledeće oblasti: procjena eksterijera i anatomija 7 pitanja, Pravilnika o stručnom radu KSuBiH 7 pitanja, organizacija u kinologiji BiH i FCI 3 pitanja, genetika i bolesti pasa 3 pitanja. Kandidat koji je imao 16 i više bodova automatski je položio pismeni dio ispita. Kandidat koji je imao 12-16 bodova stiče pravo dodatnog usmenog ispitivanja iz tematike koju je imao u testu. Na osnovu dodatnog ispitivanja komisija odlučuje da li je kandidat položio ili ne. Kandidat koji je imao ispod 12 tačnih odgovora nije zadovoljio pismeni dio ispita i ne može pristupiti usmenom polaganju istog.

Bez obzira na mjesto, odnosno organizatora ispita, testovi za pismeni dio su identični.

Organizator je obavezan obezbijediti četiri različita seta pitanja kako bi se obezbijedila objektivna provjera znanja. Kandidati koji uspješno polože pismeni dio ispita upućuju se na usmeni dio, gdje pred komisijom od četiri člana (tročlana ispitna komisija KSuBiH i doktora veterinarske medicine, kao stručnog konsultanta) treba da pokažu zadovoljavajuće poznavanje standarda rasa, FCI grupe koju polaže. Komisija ima pravo provjeriti znanje kandidata i iz ostalih oblasti kinologije. Takođe u sklopu usmenog dijela ispita vrši se i praktična provjera znanja na psu koji pripada rasi ili FCI grupi koju polaže kandidat. Kandidat je obavezan o svom trošku obezbijediti psa i vodiča istog.

Po završenom ispitu komisija KSuBiH donosi odluku da li je kandidat zadovoljio, odnosno stekao zvanje kinološkog sudije ili se upućuje na ponovni ispitni rok.

Kandidati koji imaju sudijsko zvanje upućuju se samo na usmeni dio ispita koji se odnosi na standarde rase odnosno grupe koju polaže. Komisija je obavezna da napravi zapisnik o sudijskom ispitu koji sadrži broj kandidata, njihova imena, ispitne grupe ili rase koje su polagali i uspjeh za svakog pojedinačno označeno sa "položio" odnosno "nije položio".

Kandidatu, koji na ispitu dobije zvanje kinološkog sudije za oblik (eksterijer), dodjeljuje se uvjerenje o položenom sudijskom ispitu potpisanom od komisije za polaganje ispita, na osnovu koga mu se, uz dostavljanje potvrda o obavljanju dva sudijska staža (ukoliko je kandidat prvi put položio za zvanje kinološkog sudije), izdaje sudijska knjižica KSuBiH kod njegovog matičnog saveza.

Član 7.

Imenovanje sudije za određenu rasu

Kada je pripravnik uspješno završio teoretsko i praktično obrazovanje, ispit i uz obavljanje dva sudijska staža, stiče zvanje sudije za određenu rasu za ocjenjivanje eksterijera onih rasa koje je uspješno položio na ispitu. Imenovanje mora biti objavljeno u sredstvima javnog informisanja KSuBiH.

Član 8.

Sudija za FCI grupu

a) Sudija za ocjenjivanje eksterijera pasa, koji je položio ispite i postao sudija za određenu rasu pasa ili određenu FCI grupu, biće imenovan od matičnog saveza, članice KSuBiH.

b) Sudija koji je ranije stekao zvanje za određenu rasu ili FCI grupu može podnijeti zahtjev za polaganje ostatka FCI grupe i sticanje zvanja grupnog sudije ili za polaganje neke druge

FCI grupe ukoliko je obavljao stažiranje na dve kinološke manifestacije kao sudija pripravnik za rase – grupe koje su predmet zahtjeva za polaganje.

c) U slučaju nepoloženog ispita dozvoljeno je ponovno polaganje ispita, ali ono može biti održano najranije 6 mjeseci poslije prethodnog ispita.

Član 9.

Opšti sudija

a) Opšteg sudiju za ocjenjivanje eksterijera svih rasa lovačkih pasa ili opšteg sudiju za ocjenjivanje eksterijera svih rasa službenih i sportskih rasa pasa potvrdiće organi matičnog saveza članice KSuBiH onom grupnom sudiji koji je polagao ispite i postao sudija za ocjenjivanje eksterijera pasa svih FCI - grupa lovačkih, odnosno službenih i sportskih rasa pasa. Pod grupama lovačkih pasa podrazumjevaju se III, IV, V, VI, VII, VIII i X FCI grupa a pod grupom nelovačkih pasa se podrazumjevaju I, II i IX FCI grupa.

b) Na prijedlog matičnog saveza, članice KSuBiH može se grupnom sudiji dodijeliti zvanje opšteg sudije za ocjenjivanje eksterijera pasa svih lovačkih rasa, odnosno opšteg sudije za ocjenjivanje eksterijera pasa svih službenih i sportskih rasa, ako je uspješno položio najmanje 80% svih rasa lovačkih pasa, odnosno 80% svih rasa nelovačkih pasa. Ova privilegija se može koristiti samo jedan put.

Član 10.

Sveopšti sudija (all round)

Sveopšteg sudiju za sve rase lovačkih i za sve rase službenih i sportskih rasa pasa matični savez, članica KSuBiH će proglasiti onog opšteg sudiju koji je poslije redovnog obrazovanja postao opšti sudija za ocjenjivanje eksterijera pasa svih rasa lovačkih i opšti sudija za ocjenjivanje eksterijera svih rasa nelovačkih pasa.

a) Sudija za ocjenjivanje oblika pasa koji je redovnim obrazovanjem položio sve FCI priznate rase ili mu je dio priznat u skladu sa članom 9. tačka b) i koji ima najmanje 8 godina sudijskog staža, prvenstveno na onim manifestacijama sa dodjelom CACIB, biće proglašen sveopštim sudijom od strane nadležnog organa matičnog saveza članice KSuBiH. Prije priznavanja sveopšteg sudije kandidat dobija zvanje opšteg sudije za lovne ili nelovne rase.

b) Imenovanje jednog grupnog, opšteg i sveopšteg sudije mora biti objavljeno u sredstvima javnog informisanja KSuBiH i proglašeno na prvoj sjednici skupštine KSuBiH.

Član 11.

Podjela sudija za ocjenjivanje eksterijera pasa

a) Sudije za ocjenjivanje eksterijera pasa dijele se na :
-državne sudije,
-internacionalne (međunarodne) sudije.

b) Svaki sudija poslije uspješno položenog ispita i kada ga matični savez, članica KSuBiH proglasi sudijom, postaje državni sudija. Državni sudija za eksterijer može ocjenjivati, rasu ili rase ili grupu za koju je položio ispit na svim priredbama koje su pod zaštitom KSuBiH (FCI)

na cijeloj teritoriji BiH. Takođe sve državne sudije mogu suditi na svim kinološkim manifestacijama van teritorije BiH do ranga međunarodne izložbe (CACIB).

c) Državni sudija za rad može ocjenjivati rad pasa one vrste i stepena za koje je položio ispit, na svim priredbama koje su pod zaštitom KSuBiH (FCI) na cijeloj teritoriji BiH. Takođe sve državne sudije mogu suditi na svim kinološkim manifestacijama van teritorije BiH do ranga međunarodne manifestacije (CACIT).

d) Određeni broj državnih sudija biće imenovano u zvanje međunarodnih sudija na osnovu trenutnog oblika ugovora sa FCI, odnosno preporuka o broju međunarodnih sudija od strane FCI.

e) Imenovanja međunarodnih sudija vrši se na osnovu zahtjeva matičnih saveza poštujući odredbe člana 29. Statuta KSuBiH. Konačnu verifikaciju o imenovanju međunarodnih kinoloških sudija donosi Upravni odbor KSuBiH uzimajući u obzir parametre kao što su:

- Dužina sudijskog staža,
- Iskustvo u pogledu sudijskog zvanja,
- Poznavanje nekog od strane FCI jezika,
- Moralne karakteristike kao i uzorna kinološka biografija,

f) Imenovanje jednog državnog sudije međunarodnim mora biti objavljeno u vlastitim sredstvima informisanja KSuBiH i proglašeno na prvoj sjednici Skupštine KSuBiH.

SUDIJA ZA RAD SLUŽBENIH I SPORTSKIH RASA I OSTALI KADROVI SPORTSKE RADNE KINOLOGIJE

Član 12.

Stručni kadrovi za rad sportskih i službenih pasa su :

- Sudije za rad službenih i sportskih rasa pasa
- Sudije za rad pasa u ruševinama
- Sudije za rad lavinskih pasa
- Sudije za Agility
- Vođe seminara
- Markiranti
- Instruktori za rad službenih i sportskih pasa

Član 13.

Stručnim kadrovima KSuBiH za sportsku radnu kinologiju mogu postati punoljetna lica koja su aktivni članovi kinološkog društva, odnosno kluba koji su članovi najmanje 3 godine, te na preporuku matičnog društva ili kluba pristupaju polaganju odgovarajućih ispita.

Član 14.

Ispunjavanjem uslova iz člana 12. kandidat polaže pred tročlanom komisijom dio ispita, te poslije uspješno položenog teoretskog dijela pristupa praktičnom dijelu polaganja ispita (za vođe seminara i markiranta) pred istom ili drugom tročlanom komisijom.

Član 15.

Vođa seminara postaje kandidat koji je uspješno položio teoretski i praktični dio, a licencu vođe seminara dobija poslije jedne godine stažiranja u matičnom društvu ili klubu, organizaciji koja ga je poslala na polaganje ispita.

Vrijeme za stažiranje od jedne godine počinje da teče od dana kada je položio dio ispita.

Član 16.

Markirant postaje kandidat isto kao što je navedeno u članu 13.

Poslije položenog ispita stiče naziv Markirant III stepena (rad u osnovnoj organizaciji i priprema pasa).

Markirant II postaje kandidat koji ima naziv Markirant III stepena te poslije godinu dana rada u osnovnoj organizaciji polaže ispit za Markiranta II stepena.

Markirant I stepena postaje kandidat koji ima naziv Markirant II stepena te poslije godinu dana rada položi ispit za Markiranta I stepena.

Član 17.

Matični savezi će do formiranja rasnog kluba u KSuBiH dobijaju ingerencije za edukaciju i proglašenje iz članova 15. i 16. ovog Pravilnika.

Sudija za rad postaje kandidat koji ispunjava uslove iz člana 13. te je sa psom koga je školovao i priveo na ispit, položio najmanje ISP-1. Kandidat za sudiju polaže teoretski dio ispita. Poslije položenog teoretskog dijela, kandidat mora u roku od najduže dvije godine imati dva pozitivno ocjenjena stažiranja kod dvoje različitih sudija, na službenim takmičenjima u BiH i inostranstvu.

Ispunjavanjem ovih uslova, kandidat stiče naziv :

-Sudija III kategorije – ISP-A, B,

-Sudija II kategorije – poslije jedne godine uspješnog suđenja, sudija III kategorije polaže teoretski dio ispita, te poslije uspješnog polaganja stiče naziv sudija II kategorije-državni sudija (ISP-1,2,3)

Sudija I kategorije – poslije jedne godine uspješnog suđenja, sudija II kategorije polaže teoretski dio ispita, te poslije uspješnog polaganja stiče naziv sudija I kategorije-međunarodni sudija za rad službenih pasa.

Član 18.

Kandidat za sudiju koji je sa vlastitim psom položio ISP-3, poslije uspješno položenog ispita iz člana 17. ili pet godina staža ODMAH stiče zvanje međunarodnog sudije.

Član 19.

Teoretski dio ispita čine testovi sa 30 pitanja, od čega je 5 vezano za opšte poznavanje kinologije, 5 iz Pravilnika KSuBiH vezano za sportsku radnu kinologiju i 20 pitanja tematskih, vezano za usmjerenje kandidata.

Praktični dio provodi se ne terenu, a pitanja usmeno daje komisija.

Član 20.

Na prijedlog društva ili kluba, komisija za sportsku radnu kinologiju može donijeti odluku da se pojedinac privremeno rasporedi u kategoriju više kod stečenog zvanja markiranta.

Član 21.

Kandidat koji je pristupio teoretskom dijelu ispita, te isti nije položio, ne može pristupiti praktičnom dijelu polaganja ispita ili stažiranju.

Kandidat koji je položio teoretski dio, a pao na praktičnom dijelu, kod novog polaganja ispita ne mora da polaže teoretski dio.

Član 22.

Stručni kadrovi KSuBiH za agility (sudije za agility) mogu postati punoljetna lica koja su aktivni članovi kinološkog društva, kluba jedne od članica KSuBiH, najmanje dvije uzastopne godine, koji su završili agility seminar, i da su na preporuku matičnog društva ili kluba položili odgovarajući ispit.

Član 23.

Kandidati ispita polažu pred tročlanom komisijom za sportsku radnu kinologiju, koja u svom sastavu ima najmanje jednog sudiju za agility.

Član 24.

Vođa agility seminara postaje kandidat koji je uspješno položio teoretski i praktični dio ispita za vođu agility seminara.

Zvanje samostalnog vođe agility seminara dobija kandidat poslije jedne godine stažiranja u matičnom društvu ili klubu koje ga je uputilo na polaganje ispita.

Godina stažiranja teče od dana polaganja praktičnog dijela ispita.

Član 25.

Agility sudija – stažista postaje kandidat koji je sa psom, koga je sam školovao položio ispit agility 2, poslije uspješno položenog teoretskog dijela ispita za agility sudiju – stažistu.

Agility sudija postaje sudija – stažista ako u roku od dvije godine od dana polaganja teoretskog ispita uspješno stažira kod troje različitih sudija, na službenim takmičenjima i kad uspješno položi teoretski i praktični dio ispita za agility sudiju.

Po uspješno položenom praktičnom ispitu agility sudija dobija naziv :

- Agility sudija IV kategorije – može suditi agility ispite i takmičenja nivoa AGY-1

- Agility sudija III kategorije – agility sudija IV kategorije poslije dva uspješna suđenja i po uspješno položenom teoretskom ispitu za agility sudiju III kategorije može suditi ispite i takmičenja nivoa AGY-1 i AGY-2.

- Agility sudija II kategorije (državni sudija) – agility sudija III kategorije poslije dva uspješna suđenja i po uspješno položenom teoretskom ispitu za agility sudiju II kategorije. Agility sudija II kategorije može da sudi i takmičenja nivoa AGY-1, AGY-2 i ISP AGY.

- Agility sudija I kategorije – agility sudija II kategorije poslije jedne godine uspješnog suđenja i po uspješno položenom teoretskom ispitu za agility sudiju I kategorije. Agility sudija I kategorije mora imati potvrdu o aktivnom znanju jednog od službenih jezika FCI-a.

Član 26.

Kandidat za agility sudiju dobija naziv agility sudija III kategorije poslije polaganja predviđenog ispita ako je prije polaganja imao naziv samostalnog vođe agility seminara.

Član 27.

Teoretski dio ispita za sticanje naziva „agility sudija – pripravnik“ i „vođa agility seminara“ sastoji se od 50 pitanja od kojih je 10 iz opšte kinologije, 10 iz Pravilnika KSuBiH i sportske radne kinologije i 30 tematskih pitanja iz agility, stepena ispita koji se polaže. Praktični dio ispita polaže se na terenu za obuku (vođa agility seminara) ili poligonu za agility (agility sudija) i pitanja postavljaju članovi komisije.

Član 28.

Kandidat koji nije položio teoretski dio ispita ne može pristupiti praktičnom dijelu ispita ili stažiranja. Kandidat koji nije položio praktični dio ispita prilikom ponovljenog polaganja ne treba polagati i teoretski dio ispita.

Član 29.

Sudija za rad pasa u ruševinama – osnovni uslovi:

Sudija za rad pasa u ruševinama može postati punoljetno lice koje je već sudija za rad sportskih i službenih rasa, koje tu dužnost obavlja uspješno najmanje dvije godine i koje je samo školovalo psa za rad u ruševinama, tj. može postati i lice koje je steklo pravo na naziv vođe seminara i koje je samo školovalo i položilo ispit sa dva psa za rad u ruševinama. Posebnim planom i programom biće utvrđeno gradivo za polaganje ispita.

Član 30.

Sudija za rad pasa u lavinama – osnovni uslovi:

Posebnim planom i programom biće utvrđeno gradivo za polaganje ispita.

Član 31.

Instruktor za rad sportskih pasa postaje lice koje je samo školovalo i uspješno položilo :

- sa 5 pasa ISP-1 najmanje ocjenom „dobar“ ili
- sa 2 pasa ISP-1 i 1 psom ISP-3, najmanje ocjenom „dobar“ ili
- sa 2 pasa ISP-3.

Član 32.

Vodič pasa postaje lice koje je obučilo najmanje 1 psa i sa njim položilo ISP-1.

Član 33.

Stažiranje se dokazuje potvrdom o stažiranju sudijskim potpisom i pečatom organizatora konkretne priredbe.

Član 34.

Svaki kandidat ispit može polagati tri puta. Ako poslije trećeg pokušaja ne položi ispit, kandidat trajno gubi pravo na novo stažiranje i polaganje ispita za navedenu kategoriju.

Član 35.

Rokovi navedeni kao krajnji za sticanje pojedinih stručnih naziva sportske radne kinologije mogu se produžiti za najviše godinu dana, na zahtjev kandidata i uz predočenu ljekarsku dokumentaciju o nemogućnosti obavljanja kinološke djelatnosti u dužem vremenskom periodu (nekoliko mjeseci i više), inače se cijeli postupak može ponoviti samo još jednom.

Član 36.

Svako lice koje je steklo pravo na stručni naziv u sportskoj radnoj kinologiji, dobija odgovarajući dokument koji to potvrđuje.

Član 37.

Dosada stečena zvanja u sportskoj radnoj kinologiji će se uskladiti sa odredbama ovog Pravilnika, a na osnovu pismenog zahtjeva KSuBiH i dokumentacije koju je dostavilo zainteresovano lice.

Član 38.

Odredbe ovog Pravilnika vezane za stručne kadrove sportske radne kinologije se ne odnose na kandidate koji su do dana stupanja na snagu ovog Pravilnika stekli uslove za sticanje stručnih naziva po drugim uslovima.

SUDIJE ZA OCJENJIVANJE RADA LOVAČKIH PASA

Član 39.

Prihvatanje pripravnika

Sudijski pripravnici za ocjenjivanje rada lovačkih pasa, matičnom savezu, članici KSuBiH mogu biti predložena lica koja ispunjavaju sledeće uslove:

- ako je predloženi pripravnik prethodno položio eksterijer grupe lovačkih pasa za koje se predlaže stažiranje.
- ako je predloženi pripravnik član jedne kinološke organizacije, KSuBiH najmanje tri godine prije nego što ga je ona predložila.
- predloženi pripravnik ne smije biti mlađi od 18 godina, te mora imati završeno najmanje srednje školsko obrazovanje.
- predloženi pripravnik mora imati izrazitu naklonjenost za obavljanje počasne sudijske dužnosti.
- mora izvježbati i uspješno voditi jednog psa do položenog ispita u radu najnižeg stepena propisanog za određenu grupu, tj. disciplinu za koju se kandidat prijavljuje. Ova odredba se odnosi samo za kandidate koji prvi put polazu za radni ispit određene grupe lovačkih pasa.

Član 40.

Prihvaćeni pripravnik mora proći teoretsko i praktično obrazovanje poslije odobrenja pripravničkog staža. Teoretski dio obrazovanja pripravnik je dužan sam obezbjediti potrebnom literaturom o svom trošku. Praktično obrazovanje prihvaćenog pripravnika sastoji se od prisustvovanja na najmanje 5 radnih manifestacije što se dokazuje potvrdama o stažiranju na istim od čega najmanje dvije moraju biti sa manifestacije na kojoj se dodjeljuje kandidatura CACT ili CACIT.

Poslije završenog obrazovanja i pošto je priložio odgovarajuće dokaze - pismene potvrde o stažiranju pripravnik stiče pravo polaganja ispita.

Ispitna komisija formira KSuBiH. Ako sekretarijat matične organizacije utvrdi da su dostavljene potvrde o stažiranju pripravnika zadovoljavajuće, pripravnik će biti pozvan da polaže ispit.

Vrijeme polaganja ispita mora biti javljeno pripravniku najmanje 30 dana prije ispita. Ispit se polaže usmenim putem a sastoji se od pitanja iz oblasti rada lovačkih pasa iz grupa za koje je kandidat stažirao, dijelova Pravilnika o stručnom radu koji se odnosi na pitanja rada lovačkih pasa. Rezultat ispita se saopštava kandidatu odmah poslije ispita. Pripravnik koji je uspješno položio ispit, matični savez KSuBiH će proglasiti sudijom za ocjenjivanje rada rase ili grupe lovačkih pasa za koje je pripravnik polagao ispit, što će biti objavljeno u sredstvima informisanja KSuBiH i prvoj sljedećoj sjednici skupštine KSuBiH.

U slučaju nepolagaja ispita isti se može ponovo polagati najranije šest mjeseci poslije prvog polaganja.

Pripravnički staž sudije za ocjenjivanje rada lovačkih pasa traje do momenta ispunjavanja uslova za polaganje ispita a minimalno godinu dana od dana prihvatanja pripravnika.

Kod polaganja rada neke druge grupe lovačkih pasa minimalno vremensko ograničenje nije limitirano.

ZAJEDNIČKI DIO

Član 41.

Prava i dužnosti sudija

Sudija smije obavljati svoju dužnost samo na priredbama koje su priznate i imaju zaštitu FCI-a i KSuBiH.

Sudija smije ocjenjivati samo pse one rase ili grupe za koju ima položen ispit.

Od KSuBiH proglašeni sudija može svoju dužnost obavljati u inostranstvu samo ako je organizator to tražio i dobio odobrenje (saglasnost) od KSuBiH, izuzev ako se radi o sveopštim (all round) sudijama.

Isto tako jedan inostrani sudija u BiH može da sudi ukoliko je saglasnost za suđenje dobijeno od strane njegovog matičnog Saveza a na osnovu zahtjeva KSuBiH, izuzev ako se radi o sveopštim (all round) sudijama.

Sudija za ocjenjivanje oblika pasa mora se pri ocjenjivanju pridržavati važećih standarda koje je objavio FCI rase koju ocjenjuju.

Sudija za ocjenjivanje rada pasa obavezan je na ispitu pasa primjenjivati pravilnike za ispite koji su odobreni od FCI ili KSuBiH.

Sudija ne smije sam nuditi organizatoru svoje usluge ni obavljati dužnost bez uzimanja naknade za svoje troškove.

Sudije za obavljanje svoje dužnosti na teritoriji BiH moraju od organizatora dobiti najmanje odštetu za vlastite troškove, prema Pravilniku KSuBiH.

Sudija ne mora prihvatiti poziv za suđenje na jednoj priredbi, ali mora organizatoru saopštiti svoj pristanak ili otkazivanje.

Ako je već pristao, a ne može održati obećanje, sudija organizatora mora obavijestiti što je ranije moguće, prema potrebi telefonski ili telegramom.

Sudija ne smije ocjenjivati :

- Pse koji su njegovo vlasništvo.
- Pse koji su u posljednjih šest mjeseci prije ocjenjivanja bili njegovo vlasništvo.
- Pse koji se drže u njegovom domaćinstvu ili su vlasništvo njegove porodice ili bližih rođaka.
- Pse koje je on u roku posljednje godine školovao (odnosi se samo na rad).
- Sudija ne smije dolaziti u društvu sa izlagačima.
- Sudija ne smije biti u gostima kod izlagača prije suđenja kao i u njihovom društvu.
- Sudija ne smije izlagati (hendlovati) pse koji nisu u njegovom vlasništvu ili nisu njegov odgoj.
- Psi u vlasništvu sudije ili njegove bliže porodice ne mogu se izlagati na manifestacijama na kojima je sudija angažovan po pitanju suđenja ili je u svojstvu delegata.

Pri ocjenjivanju bilo oblika ili rada pasa sudijska odluka je konačna. Svaki sudija je obavezan da se dalje stručno obrazuje, da se odaziva na pozive za učestvovanje na savjetovanjima i seminarima KSuBiH, te mora biti prisutan cijelo vrijeme.

Član 42.

Napuštanje ili gubljenje sudijskog zvanja

Svaki sudija može tražiti bez obrazloženja da bude brisan sa liste aktivnih sudija. On to mora saopštiti KSuBiH preporučenim pismom te svoju sudijsku knjižicu poslati da se poništi. Na zahtjev sudije poništena sudijska knjižica će mu biti vraćena, ali više ne može vrijediti kao dokument.

DISCIPLINSKI POSTUPAK, GUBLJENJE SUDIJSKOG ZVANJA

Član 43.

Ako sudija na dužnosti uradi propuste te ako se ogriješi o načela i smjernice za obavljanje sudijskog zvanja, protiv njega treba pokrenuti disciplinski postupak prema Pravilniku o disciplinskoj odgovornosti matičnih saveza i KSuBiH. Ako jedan proglašeni i potvrđeni sudija nije više član KSuBiH niti je uz dopuštenje KSuBiH prešao u članstvo druge zemlje članice FCI biće proglašen moratorijum na njegovu sudijsku djelatnost. Zaključak mora biti objavljen u sredstvima informisanja KSuBiH.

Član 44.

Stupanje na snagu i prelazne odredbe

Ovaj Pravilnik o sudijama donešen je na skupštini KSuBiHgodine i stupa na snagu danom donošenja. Sudije i prihvaćeni pripravnici dogodine zadržavaju stečena prava koja proizilaze iz odredbi prethodnih Pravilnika o stručnom radu u BiH.

Skupština KSuBiH